

GORNJA ŠTRADA (o fenomenu nedokučivog)

Darko Šeparović, Vela Luka
darkoseparovic@yahoo.com

Iz broja u broj *Lanterne* pokušavamo u mikro-esejima opisati fenomene specifične za Velu Luku, otok, Mediteran općenito, da bi na neki način skicirali kulturu življenja na jednom prostoru i u jednom vremenu. Možda je došao trenutak da se pozabavimo temom koja je atemporalna jer nije određena tehnološkom ili društvenom evolucijom čovjeka nego je usko vezana za život u mediteranskom kulturnom krugu. Ta je tema gornja štrada. Kada govorimo o gornjoj štradi ulazimo u prostor spekulativnog; gornja štrada nema čvrstu definiciju, njenu preciznu lokaciju nemoguće je utvrditi, nitko ne zna što je ispod ili iznad gornje štrade, tko živi ili prolazi kroz gornju štradu, koja je njena adresa, e da bi mogli osvijestiti da se u njoj uopće nalazimo. Pitanje koje za početak treba postaviti je sljedeće: jeste li ikada svjesno hodali gornjom štradom? Ako je odgovor potvrđan onda su vaše namjere bile da pobjegnute od nekoga ili da pokušate sakriti ono što nosite, a najčešće se radi o bojemu bokunu ribe, ulovljenom ili kupljenom, svejedno je. Vi u tom trenutku zapravo pokušavate izbjeći neugodna pitanja, ona o tome di si to bi, di si ćapa ili kupi tu ribu, koja je bila ješka, pošto je ti lipi škrpin, i tako dalje i dalje. U onoj bezbrižnijoj verziji vašeg života, vi koristite gornju štradu jer ste upravo izišli nekome iz kuće i ne želite biti viđeni. Čak i u toj situaciji posegnut ćemo za ribarskom terminologijom jer ste vi išli priko plûta. Gornja štrada u prethodno opisanim situacijama pruža vam utočište, ona je poput nekog štita za kojim posežemo na Mediteranu u trenucima naših svakodnevnih sumnji u sebe, u druge, u cijeli jedan svijet koji nam visi nad glavama. Kada se sretnoš s nekim u gornjoj štradi najčešće se pozdravljaš samo kimanjem glavom, bez vele riči, eventualno uz blagi smiješak jer ste zbog slične rabote završili u gornjoj štradi. U pokušajima da iskoristimo prednosti gornje štrade može nas spriječiti samo jedan protivnik, a to je susistvo. Ono je nepredvidljivi neprijatelj gornje štrade, neugodan protivnik, ima stotine očiju i predugi jezik kao mitološko biće iz onih knjiga o

I kada prolazimo kroz gornju štradu svjesni smo vlastite nemoći, ali ako uspijemo neokrznuti proći kroz nju, preplavi nas onaj osjećaj da nikome ne dugujemo ništa i da smo spremni zakoračiti negdje puno dalje. Možda nas gornja štrada odvede baš tamo do kraja, u srce svijeta i još malo dalje. Samo ne smiješ potonuti.

čarobnjacima. Ne postoji način za obraniti se od susistva i nema gornje štrade koja nema susistvo. Oko je nešto vidjelo i nema natrag. Gornja štrada predstavlja tanku opnu kojom je obložen naš život u ovom svijetu koji sve više nalikuje hodanju kroz grmove kupine. I kada prolazimo kroz gornju štradu svjesni smo vlastite nemoći, ali ako uspijemo neokrznuti proći kroz nju, preplavi nas onaj osjećaj da nikome ne dugujemo ništa i da smo spremni zakoračiti negdje puno dalje. Možda nas gornja štrada odvede baš tamo do kraja, u srce svijeta i još malo dalje. Samo ne smiješ potonuti.

* * *